

TAJOMSTVÁ VÝCHODU A KREŠŤANSTVA

RUDOLF STEINER

GA 144

Prednáška I

3. februára 1913, Berlín

V týchto prednáškach by som vám rád priniesol obraz o povahe mystérií a ich spojení s duchovným životom ľudstva. Po prvé, na úvod musíme dospieť k porozumeniu s ohľadom na rôzne skúsenosti na ceste do vyšších svetov. Budeme musieť predostrieť veci, ktorých sme sa už v určitej súvislosti dotkli v priebehu našich antropozofických štúdií; ale počas niekoľkých nasledujúcich dní budeme potrebovať určité uhly pohľadu, ktorým sa doteraz možno venovalo menej pozornosti, aspoň v ich nevyhnutnom prostredí. Všetko, čo patrí k mystériám v ich pravej podstate, je v konečnom dôsledku založené na skúsenostiach zasvätencov vo vyšších svetoch. Poznatky a impulzy pre praktický výcvik v mystériách si treba priniesť z vyšších svetov. Často sme zdôrazňovali, že ako ľudská evolúcia v rôznych regiónoch nadobúda rôzne formy v po sebe nasledujúcich obdobiach, tak je to aj so všetkým, čo nazývame povahou mystérií. Nie nadarmo naše duše prechádzajú po sebe idúcimi ľudskými životmi; prechádzame nimi, pretože v každej inkarnácii zažijeme niečo čerstvé a môžeme to pridať k tomu, čo sme nazbierali v predchádzajúcich inkarnáciách. Vo väčšine prípadov sa vzhľad vonkajšieho sveta úplne zmenil, keď po našom prechode duchovnými svetmi medzi smrťou a novým narodením znovu vstúpime narodením do fyzickej existencie, a z dôvodov, ktoré môžeme ľahko rozpoznať, princíp zasvätenia sa

musí zmeniť aj v nasledujúcich epochách ľudstva. V našej dobe už princíp zasvätenia prešiel veľkou zmenou v tom, že zasvätenie môže byť dosiahnuté do určitého štádia bez akéhokoľvek osobného vedenia; pretože bolo možné verejne stanoviť princípy zasvätenia tak ďaleko, ako to bolo urobené napríklad v mojej knihe *Poznanie vyšších svetov*. Každý, kto sa celkom vážne snaží prepracovať cez skúsenosti opísané v tejto knihe, môže zájsť veľmi ďaleko vo vzťahu k princípu zasvätenia. Môže zájsť tak ďaleko, že existencia duchovného sveta sa pre neho stane vecou poznania, rovnako ako jeho poznaním vonkajšieho fyzického sveta. Pomalým a postupným aplikovaním vykonávaných cvičení na svoju dušu v správnom poradí prerazí k pochopeniu duchovných svetov. Cestu zasvätenia možno teraz opísať a pokračovať bez toho, aby bola duša vystavená určitým udalostiam, ktoré by ju mohli viesť ku konkrétnym katastrofám a revolúciám. Až do tohto bodu je teda dnes možné verejne diskutovať o Ceste do vyšších svetov. Ale treba povedať aj to, že pre každého, kto je vážne rozhodnutý ísť ďalej, je Cesta aj dnes spojená so znášaním určitých bolestí a smútkov a s niektorými celkom zvláštnymi skúsenosťami, ktoré môžu mať desivý, revolučný vplyv na život človeka. a na tie musel prejsť dôkladnou prípravou. Opäť však musím zdôrazniť, že ktokoľvek môže sledovať všetko, čo bolo publikované, bez rizika ujmy, a tak sa môže po Ceste dostať veľmi ďaleko. Netreba povedať, že cesta do vyšších svetov nie je nikdy uzavretá, ale každý, kto sa po nej chce vydať za určitú hranicu, musí byť špeciálne pripravený, ak sa má dostať na jej koniec bez toho, aby bol otrávený jeho vnútorný život – nie chorobne. ale otrávený skrz naskrz. Dokonca aj tieto šoky prechádzajú celkom prirodzene cez dušu, keď je celý priebeh zasvätenia vykonaný správne. Je však veľmi potrebné, aby sa to uskutočnilo správnym spôsobom.

Teraz musíme jasne pochopiť, že ak sa niekto chce ponoriť do tajomstiev, všetko v jeho živote duše sa musí postupne

zmeniť. Zmenu možno charakterizovať niekoľkými slovami: pre každého, kto chce preniknúť do tajomstiev, sa ciele a ciele, ktoré figurujú v bežnom živote duše, musia stať prostriedkom k vyšším zámerom, vyšším cieľom. V bežnom živote človek vníma vonkajší svet svojimi zmyslami. Vníma ho vo farbách, formách a zvukoch a iných zmyslových dojmoch. Žije v tomto svete zmyslových dojmov. Vo chvíli, keď má zasvätenie vstúpiť do určitého štádia, nesmie celý čas jednoducho zažívať modrú alebo červenú alebo akékoľvek iné farby; bez toho, aby stratil tieto skúsenosti, musí sa naučiť urobiť z nich prostriedok k vyšším cieľom. V bežnom živote sa človek pozerá za jasného dňa do vesmíru a vidí modrú oblohu a teší sa z toho pohľadu. Ale ak chce byť do určitej miery zasvätencom, musí dospieť k bodu, kedy bude môcť vidieť modré z nebies ako úplne priehľadné. Zatiaľ čo normálne je to limit alebo hranica, teraz sa musí stať priehľadným a on musí byť schopný vidieť to, čo chce vidieť cez modrú oblohu. Pre neho to už nesmie byť hranica. Alebo si vezmeme ružu: pre vonkajšie videnie je povrch ruže ohraničený jej červenou farbou. V momente zasvätenia červená farba prestáva byť hranicou. Stáva sa transparentným a za ním sa objavuje to, čo sa hľadá. Farba neprestáva vytvárať svoj vlastný prirodzený efekt; ale Zasvätenec vníma niečo iné, keď sa pozerá cez modrú oblohu, keď sa pozerá cez červenú ružu a znova, keď sa pozerá cez ružové zore atď. Farba je vnímaná celkom určitým spôsobom, ale pre nesprostredkované videnie sa stáva transparentnou a je eliminovaná silou duše, ktorá bola získaná tréningom, ktorý vedie k jasnozrivosti. Tak je to so všetkými zmyslovými dojmami. Kým predtým boli sami osebe úplnou skúsenosťou, po zasvätení sa stávajú iba prostriedkom na zakúsenie toho, čo je za nimi. Tak je to s celým myšlienkovým svetom. V bežnom živote si človek myslí... Prosím vás, aby ste to v žiadnom prípade nepochopili nesprávne; ak to porovnáte v správnom zmysle s inými vysvetleniami, uvidíte zhodu, no napriek tomu platí, že od

určitého štádia zasvätenia myslenie v obvyklom zmysle slova prestáva. Nie je to tak, že by zasvätenec mohol niekedy prísť do doby, kedy by považoval myslenie za bezvýznamné, ale namiesto toho, aby bolo cieľom a predmetom života duše, myslenie sa musí stať iba prostriedkom na dosiahnutie cieľa. Zasvätenec v skutočnosti vstupuje do nového sveta. Aby to mohol zažiť, je potrebné, aby – okrem iných vecí, o ktorých ešte budeme hovoriť – prekročil hľadisko bežného myslenia na fyzickej úrovni. Keď človek žije na fyzickej úrovni, posudzuje veci a vytvára si o nich názory. Po určitom štádiu zasvätenia už tieto názory nemajú žiadny význam ani hodnotu. Ale keď hovoríme o oblastiach života duše tak odlišných od tých, na ktoré sme zvyknutí, musím zdôrazniť, že veľmi ľahko môže dôjsť k nedorozumeniam. Keď sa dosiahne tento stupeň zasvätenia, ktorý budem musieť opísať neskôr, potom bude človek spravidla musieť viesť akýsi dvojité život. Lebo v každodennom živote nie je možné nereflektovať a nehodnotiť veci. Na fyzickej úrovni sme nútení vytvárať si úsudky a premýšľať. Predpokladajme, že ste sedeli vo vlaku a nepremýšľali, prešli by ste popri svojej stanici. Mohlo by sa dokonca stať, že hoci by sa mal antropozof starať o svoj členský preukaz, bezohľadný človek by ho mohol nechať ležať, čo by bolo v rozpore so všetkými zásadami, ktoré by sa mali pri jeho starostlivosti dodržiavať. Nuž, život je taký, že musíme použiť svoj úsudok a premýšľať.

Ale s týmto postojom k posudzovaniu a mysleniu nemôžeme dosiahnuť vyššie svety. Môže dôjsť k zmiešaniu týchto dvoch postojov: človek môže byť natoľko pohltený túžbou dostať sa do vyšších svetov, že sa previní takým výpadkom pamäti, ako som práve spomenul. Celkovo by však malo určite je možné oddeliť tieto dve veci: skutočne rozumnú silu úsudku pre fyzickú úroveň, berúc do úvahy všetky životné povinnosti a zároveň nikdy nezabúdajúc, že to, čo tak usilovne rozvíjame pre fyzickú úroveň, môže byť len prostriedkom koniec, kde ide o vyššie svety.

Myšlienky, nápady, úsudky musia byť pre potenciálneho zasvätenca tým, čím sú napríklad farby pre maliara. Nie sú pre neho cieľom samej osebe, ale prostriedkom na vyjadrenie toho, čo chce svojím obrazom povedať. V bežnom fyzickom živote sú myšlienky a nápady samej osebe cieľom; pre zasvätenca sa stávajú prostriedkom na vyjadrenie toho, čo zažíva vo vyšších svetoch. Toto štádium možno dosiahnuť len vtedy, keď si človek osvojí určitý postoj duše k svojim osobným názorom a názorom. Osoba, ktorá preferuje jeden alebo druhý pohľad; kto stále uprednostňuje, aby jedna alebo druhá vec bola pravdivá, nemôže vstúpiť do štádia zasvätenia, o ktorom sa tu hovorí, ale iba ten, kto si váži svoje vlastné názory tak málo ako názory iných a je pripravený odložiť svoje vlastné názory a pozorovať celkom objektívne čo tam naozaj je. Vo všeobecnosti je jednou z najväčších ťažkostí vnútornej skúsenosti dostať sa za hľadisko „názorov“ a „uhlov pohľadu“. Tu sa dotkneme určitých ťažkostí, ktoré môžu vzniknúť pri spolužití s inými ľuďmi, keď sa človek snaží nasledovať cestu do vyšších svetov. Každý, kto hľadá túto cestu, alebo už na nej dospel do určitého štádia, zaujme v živote postoj k mnohým veciam prostredníctvom dosiahnutého stavu duše, ktorý sa bude líšiť od toho bežného. Predovšetkým odhalí vlastnosť rýchleho, povedzme, poznania, ako sa treba správať v tej či onej životnej situácii. Potom sa ho možno ľudia okolo seba pýtajú: „Prečo by sme to mali robiť? Iste, keď dokáže oceniť pohľad druhého človeka, vždy bude vedieť vysvetliť toto „prečo“. Najprv však bude musieť zostúpiť z úrovne, kde bleskovo vidí, čo treba urobiť, postaviť sa vedľa osoby a prinútiť sa nasledovať myšlienkový pochod bežného života, aby ukázal, aký dôkaz existuje. za to, čo bleskovo vidí. Toto rýchle pochopenie veľmi rôznorodých a komplikovaných okolností života je fenoménom, ktorý sprevádza schopnosť povzniesť sa nad osobné názory a stanoviská.

Okrem toho je dosiahnutie, o ktoré sa treba usilovať, spojené s rôznymi ďalšími vnútornými morálnymi vlastnosťami. O nich budeme musieť hovoriť neskôr. Teraz poukážeme len na jednu vlastnosť, na ktorú sa často spomínali. Je to nebojácnosť. Pretože musíme mať na pamäti, že keď sa celý život duše redukuje na prostriedok, namiesto toho, aby sa považoval za cieľ sám osebe, skúsenosti, do ktorých človek vstupuje, sa premieňajú. Na prvom mieste bude celkom nový spôsob prežívania. Človek skutočne vstupuje do neznáma, a to je spočiatku vždy sprevádzané stavmi strachu. A keďže sa celý zážitok odohráva v intímnych hĺbkach duše, stav strachu môže viesť k najrôznejším vnútorným duševným zážitkom. Prípravy na cestu do vyšších svetov teda zahŕňajú dosiahnutie určitej nebojácnosti. Túto nebojácnosť treba vyhrať pomocou definitívnych meditácií. Dá sa to. Len vo všeobecnosti ľuďom chýba dostatočná vytrvalosť na požadovaný druh meditácií. Dobrou meditáciou je znovu a znovu sa oddať myšlienke, že vedieť o niečom nemá vplyv na vec samotnú. Ak by napríklad niekto v tejto chvíli vedel, že o hodinu sa stane niečo zlé a že nič, čo nemôže urobiť, tomu nemôže zabrániť, jeho poznanie by v ňom pravdepodobne vyvolalo úzkosť a strach. Ale jeho poznanie to ani v najmenšom nemení. Preto sú strach a úzkosť úplne zbytočné. Je to márnosť, ktorej celkom prirodzene ustupujú všetky duše; hlúposť, ktorá by určite napadla každého v určitom štádiu zasvätenia, keby ho jeho výcvik nepripravil na nebojácnosť tým, že by si od neho vyžadoval, aby si znova a znova hovoril: Zmení sa vôbec niečo tým, že o tom vie?

Meditujúci človek, ktorý sa prepracoval do určitých štádií zasvätenia, potom prichádza k veľmi pozoruhodnému poznaniu: k poznaniu, že v istom zmysle sú veci v zlom s ohľadom na jeho vnútro, jeho vlastnú ľudskú dušu. .

Pod prahom vedomia je skutočne niečo, čím by sa človek chcel odlíšiť, súdiac podľa názorov bežného života. V istom ohľade je to niečo dosť desivé. A bolo by v prirodzenom poriadku vecí, že ak by

človeka zaviedli nepripraveného do hlbín vlastnej duše, dostal by neuveriteľný šok. Človek sa teda musí pripraviť stále opakovanou meditáciou na myšlienku: Veci sa nedajú zmeniť tým, že o nich vieme. V skutočnosti to, čo je desivé v podprahových oblastiach duše, sa nevyvolá len vtedy, keď sa k tomu človek priblíži a pozrie sa naň. Je tam vždy, aj keď si to človek neuvedomuje. Ale neustále opakovanou meditáciou o myšlienke, že veci sa nedajú zmeniť tým, že o nich vieme, človek vylúči veľkú časť strachu, ktorého sa treba zbaviť.

Z niekoľkých vecí, ktoré som spomenul, teda vidíte, že vo chvíli, keď sa človek pripravuje na vzostup do vyšších svetov, sa prelínajú intelektuálne a morálne kvality duše. Pre bežné vonkajšie poznanie našej doby sú potrebné iba intelektuálne kvality. V tejto súvislosti nazývam odvahu a nebojnosť morálnymi vlastnosťami. Bez nich nie je možné dosiahnuť určité stupne zasvätenia.

Či už hovoríme o východných mystériách alebo o západných mystériách, všetky majú určité štádiá spoločné, a preto pre všetky mystériá majú určité výrazy platný význam a možno ich interpretovať takto. Každá duša, ktorá chce dosiahnuť určitý stupeň zasvätenia a mystérií, musí prejsť určitými skúsenosťami. Prvú možno nazvať „Príchod do kontaktu so skúsenosťou smrti“; druhá je „Prechádzanie elementárnym svetom“; tretie sa v egyptských a iných mystériách nazývalo „vidieť slnko o polnoci“; a štvrtým je „Stretnutie s hornými a dolnými bohmi“. Týmito skúsenosťami musí prejsť každý, kto dosiahne určitý stupeň zasvätenia. Prostredníctvom vnútornej skúsenosti musí spoznať, čo tieto slovné spojenia znamenajú, a musí byť schopný takpovediac žiť v dvoch svetoch – v aktuálnom svete, v ktorom človek žije dnes, vo svete fyzickej roviny; a svet, v ktorom môže človek žiť len vtedy, keď vie, čo znamená „prišiel do kontaktu so smrťou“, „prešiel elementárnym svetom“, „uvidel slnko o polnoci“ a „stretol sa“ s Hornou a nižších bohov“.

"Dostať sa do blízkosti Smrti." Ide tu o to, že človek vo svojom bdelom stave medzi narodením a smrťou skutočne nepretržite žije, pokiaľ žije vedome, vo všetkom, o čom som práve povedal: treba to prekonať, musí sa to pre zasvätených stať len obyčajným. znamená do konca. Skúsme si teraz celkom ujasniť, v čom človek žije, kým je na fyzickej úrovni. Na fyzickej úrovni žije vo svojich zmyslových dojmoch a v bežných zážitkoch svojej duše. Toto všetko sa musí stať len prostriedkom, len čo vstúpi do tajomstiev. Čo potom zostáva nad rámec toho, čím sa človek cíti byť v bežnom živote? Nič nezostáva. Všetko sa ponára do reality stredoškolského stupňa. Muž musí odložiť všetky svoje obvyklé skúsenosti, vnútorné aj vonkajšie. Len si pomyslíte, modrá nebeská klenba sa stáva priehľadnou, už tam nie je; všetky hranice vytvorené farbou na povrchu vecí miznú, už tam nie sú. Zvuky fyzického sveta ustávajú, už tam nie sú; zážitok dotyku prestáva, už tam nie je. A prosím vás, aby ste si všimli, že sa to stáva skutočnou skúsenosťou. Prestáva tak napríklad pocit „stáť nohami na pevnej zemi“, ktorý nie je ničím iným ako výrazom hmatu, a človek má pocit, akoby mu bola odňatá zem a on nestáli na ničom; ale nemôže sa stiahnuť a nemôže vstať. Tak je to so všetkými dojmami zmyslov – so všetkým, na čo je fyzické telo nástrojom. Všetko, čím človek prechádza vo svojom bežnom živote medzi bdením a spánkom, sa deje prostredníctvom inštrumentality tela a toto všetko prestáva. V skutočnosti teraz nastáva stav, z ktorého je človek v bežnom živote uchránený – stav, ktorý by nastal, keby sa niekto počas spánku náhle stal vedomým bez toho, aby sa znova prebudil vo svojom fyzickom tele. Toto nie je stav dosiahnutý v bežných snoch. Sen je v určitom zmysle mimofyzickým zážitkom, ale jeho vedomie je natoľko oslabené, že si človek neuvedomuje, že je mimo všetkých fyzických zážitkov. Táto intenzita vedomia, „Stojíš mimo všetkého fyzického života“, sa nevytvorí až do zasvätenia. Pri výstupe do vyšších svetov prichádza chvíľa, keď sa človek konfrontuje so

svojím fyzickým telom, ktorého rukami môže počas bdenia hýbať, nohami chodiť, ohýbať kolená, otvárať a zatvárať viečka atď. ale teraz má pocit, akoby celé jeho fyzické telo skamenelo, akoby nebolo možné pohnúť viečkami, nohami, rukami atď. Potom príde moment, keď vie, že v tomto fyzickom tele sú oči, ale nie sú užitočné na videnie. Na jednej strane sa všetky veci stávajú transparentnými a na druhej strane úplne zaniká možnosť pristupovať k týmto veciam obvyklými a známymi prostriedkami. Pokúste sa pochopiť, aký je to rozpor, v bežnom zmysle slova. Keď sa človek pripraví na dosiahnutie tohto bodu, zistí, že všetky veci sú takpovediac priehľadné, že cez všetko vidí. Ale v momente, keď sa to začne – napr. keď sa nebesia stanú priehľadnými –, oko prestane mať vôbec silu vidieť modrú klenbu neba. To znamená, že prvý moment v mystériách spočíva v tom, že človek príde do bodu, keď prekoná spôsob vnímania zmyslami, aj akt myslenia, ale to, čo by tým mal dosiahnuť, je mu v tom istom momente odňaté. Prepracoval sa do momentu, keď mu bolo dané niečo celkom nové; dospeje presne k momentu, v ktorom mu táto nová vec príde naproti – ale práve v tomto okamihu je aj odňatá. Teraz nevie nič iné ako: „Vybojoval si si cestu takým spôsobom, že stojíš pred Vyššími svetmi a práve v tom momente sú ti odňaté.

Predstavte si túto skúsenosť pre seba a budete mať moment, ktorý bol v Mystériách všetkých vekov označený ako „Prístup k bráne smrti“. Lebo ten človek už vie, čo sa myslí slovami: svet je vám vzatý, teda celý svet dojmov. A vie, že sa neskladá z ničoho iného ako z týchto zážitkov vnútorných dojmov. Pretože v skutočnosti neexistuje nič okrem týchto skúseností, týchto vnútorných dojmov. Len čo človek zaspí, keď všetky dojmy ustanú, normálne upadne do bezvedomia. To znamená, že *žije* vo svojich dojmoch. Teraz prekonáva tieto dojmy bežného života; vie, že pokročil tak ďaleko, že všetko vidí, no v tomto momente je mu vzatý nový svet. O tomto bode budeme musieť hovoriť

podrobnejšie; ale najprv chceme ešte objasniť, čo sa myslí použitými výrazmi.

Zoči-voči tomuto nevyhnutnému zastaveniu, bez možnosti dostať sa ďalej, jediné vyslobodenie spočíva v rozvinutí vnútorného života – v predstihu pred skutočným okamihom – do takej miery, že ašpirant je schopný nieť so sebou to jediné, čo potrebuje. Je vôbec možné prekročiť tento bod. Musí prísť do bodu, kedy mu vonkajší svet vlastne odopiera všetku moc a vo svojom vnútornom vývoji musel pokročiť tak ďaleko, že v tejto chvíli tréningom v samostatnosti, v sebedomí a duchaprítomnosti a iných vnútorných cnosti (cnosti tu znamenajú schopnosti), disponuje vnútornou silou, vnútornou energiou, takže v momente, keď sa mu berie svet, má k dispozícii prebytok vnútornej energie. To však so sebou zároveň prináša mimoriadne významný zážitok. Predstavte si človeka, ktorý prichádza na hranicu, o ktorú sa usiloval, kde je svet priehľadný; potom sa mu to vezme. Teraz nezachoval nič; nemohol si zachrániť nič iné, len určitú vnútornú silu tým, že si vycvičil sebadôveru, duchaprítomnosť, nebojnosť a podobné vnútorné vlastnosti. Tým prichádza k významnej skúsenosti, ktorá sa mu vnucuje: Si sám na svete. Si celkom sám na svete. A potom prichádza skúsenosť, ktorú nemôžem naznačiť inak ako slovami: Ty jediný si celý svet. Táto skúsenosť je stále silnejšia a silnejšia, čoraz komplexnejšia. A pozoruhodné je, že z tejto skúsenosti v duši môže vzniknúť úplne nový svet a skutočne musí vzniknúť v tom, kto má byť zasvätený. Má pocit, že sa dostal na určitú hranicu, kde sa stretol s Prázdnotou, no priniesol so sebou určitú silu. Spočiatku je možno dosť malý, ale stáva sa čoraz väčším a rozprestiera sa na všetky strany. Začína prenikať do celého sveta, prenikať celým svetom; a čím viac preniká svet svojou vlastnou bytosťou, tým viac sa javí vždy inak. Silu, ktorú si so sebou priniesol, rozširuje na jednu alebo druhú stranu a podľa toho, ako ju rozšíri, vždy zažije niečo iné. Ale spočiatku budú tieto skúsenosti pociťované ako dosť desivé, pretože dve veci im úplne

chýbajú. V určitom štádiu poznania sa nedostatok týchto vecí nemusí zdať strašný, kým sa nezažije, pretože v bežnej skúsenosti fyzickej roviny tá vec vždy existuje a skutočnú predstavu o nej človek získa až vtedy, keď už nie je. tam.

Jedna vec, ktorá prestáva, je každý cit pre fyzickú materiálnosť. Všetko hmotné zmizlo do neurčitej ničoty, Prázdnota – nie je tam. Pocit kontaktu s niečím tvrdým alebo dokonca s niečím mäkkým, ako je voda alebo vzduch - skrátka pocit, že ste obklopení hmotou, prestáva, neexistuje. Človek sa zaoberá iba vlastnosťami vecí, nie vecami samotnými. Z ťažkých, hustých fyzických tiel zostáva len hustota, nie substanciálnosť; tekutých telies len tekutosť, ale nie voda alebo tekutina; vzduchu zostáva len tendencia expandovať do všetkých smerov, ale nie podstatnosť. Človek rastie do kvalít vecí, ale s pocitom, že rastie len do kvalít; že predmety zmizli, všetka materiálnosť je preč. Toto je jedna vec, ktorá prestáva.

Ďalšia vec, ktorá pre aspiranta v tomto štádiu zážitku prestáva, je všetko spojené s tým, čo v bežnom fyzickom živote nazývame zmyslovým vnímaním. Vyplýva to z toho, čo už bolo popísané. Nič naňho nepôsobí, ale on sám je všetkým. Jediný dojem, ktorý zostáva, je nanajvýš dojem „času“ – „Teraz ešte nie si ničím a po chvíli z teba niečo bude“. Ale pokiaľ ide o to, že má predmety vonkajšie voči sebe, ktoré sú prítomné inde a robia naňho dojem, nič také nezostáva. Buď je niečím sám, alebo tam nie je vôbec nič elementárne. Všetko, s čím sa stretáva, sa stáva samým sebou; ponorí sa do nej, zjednotí sa s ňou a nakoniec sa stane takým veľkým ako svet, ktorý má k dispozícii; stane sa s tým jedným.

Predstavujem si skutočnú skúsenosť. Je to to, čo je v mysterijných centrách všeobecne známe ako „Zažívanie elementárneho sveta“. Aspirant sa povzniesol nad obyčajný „Kontakt so smrťou“, ale je takpovediac nediferencovanou jednotou s celým svetom, ktorý má k dispozícii.

Teraz sú dve možnosti. Buď bola príprava dobrá, alebo nebola dobrá. Ak to bolo dobré, potom zamýšľajúci zasvätenec, po tom, čo sa do určitej miery vylial na svet, musel pokročiť tak ďaleko, že má ešte prebytočnú silu. V takom prípade – vidíte, že dnes opisujem z iného uhla pohľadu veci, ktoré som často opisoval, ale teraz potrebujeme tento iný uhol pohľadu – potom má teraz nasledujúcu skúsenosť.

Zatiaľ čo v bežnom svete sa človek konfrontuje s objektom, pozerá sa naň a objekt robí dojem na oko, takže potom o objekte niečo vie, keď sa dosiahne bod zasvätenia, ktorý bol práve opísaný, taká vec sa už nedeje. Ašpirantovi totiž nejde o reprodukciu bežného sveta, ale od istého bodu musí mať teraz k dispozícii dostatok síl, aby zo seba vylial viac. Takže potom, čo vynaložil dostatok sily na to, aby sa zjednotil so svetom, musí mať teraz dostatočnú silu na to, aby zo seba uvoľnil sily, ako pavúk spriada sieť. Vidíte, ako celý proces mystérií ukazuje dôležitosť rozvoja silnej vnútornej energie v živote duše; lebo na to všetko treba mať veľké rezervy.

Potom sa môže stať nasledovné. Ašpirant prirodzene nemá fyzické oči, pretože patria fyzickému telu a toto už dávno nechal za sebou. Ale keďže zo seba niečo vylial a môže vyliať ešte viac, ako pavúk zo seba spriada svoju sieť, vytvorí sa niečo podobné orgánom, a on to vie rozoznať spolu s tým, čo sám produkuje, niečo úplne nové. zobrazí sa. Veci sa neprezentujú tak, ako keby som napríklad mal hodinky tu a oči tam, ale akoby oči mali vysielat' lúč, ktorý sa sformoval do hodínok, takže hodinky tam boli prostredníctvom činnosti očí. . Nejde o skonštruovanie alebo vytvorenie subjektívneho sveta, ale o to, aby sme zo seba vydali dušu-substanciu a vyššie svety, v ktorých začíname žiť, si musia zvoliť túto nepriamu cestu, aby sme im mohli čeliť. a rozpoznať ich. Najprv musia preniknúť do našej vlastnej duše-substancie, ktorú sme im dali k dispozícii. Vo fyzickom svete nás veci konfrontujú bez našej spolupráce. Vo vyšších svetoch nás nič

nepostaví, pokiaľ mu najprv nedáme k dispozícii našu vlastnú dušu. To je dôvod, prečo je v tomto bode také ťažké rozlíšiť subjektívne od objektívneho, pretože to, čo vyženieme zo svojej podstaty-duše, musí byť úplne subjektívne a čokoľvek, čo používa našu dušu-substanciu, aby sa stalo vnímateľným, je povinné. byť úplne objektívny.

Predniesol som tieto veci, aby ste mohli zažiť definitívny pocit, že celý výcvik v mystériách spočíval predovšetkým v posilňovaní energií duše. To bolo dôležité – urobiť dušu mocnou, silnou, energickou. Kandidát na zasvätenie sa musel od začiatku vzdať nádeje, že mu niekto podá predmety a entity vyšších svetov ako na podnose. Najprv sa musel bod po bode vyvinúť smerom k vyšším svetom. Nič bez námahy, absolútne nič bez námahy! Tak je to pre všetko, čo sa musí jednotlivo dosiahnuť vo vyšších svetoch; tak je to pre všetko, čo bolo dosiahnuté v priebehu ľudskej evolúcie s ohľadom na vyššie svety.

Predpokladajme, že nejaká bytosť, napríklad Mojžišova individualita, sa mala inkarnovať v priebehu ľudskej evolúcie a musela na tomto vývoji pracovať prostredníctvom svojej duchovnej sily. Bolo by detinské predpokladať, že sa teraz nemusí stať nič okrem toho, že ľudská evolúcia bude pokračovať svojou cestou a že v určitom bode svojho priebehu nebo pošle Mojžiša. Mojžiš je teraz tam; ľudia vedia, že je Mojžiš, a musia len vykonať to, čo sa robilo, keď prišiel Mojžiš! Ak by bol Mojžiš niekam poslaný takýmto spôsobom, výsledkom mohlo byť len to, že by ho okolie nespoznalo. Nejde o to, že tam bola tá alebo ona vonkajšia osobnosť, ale že množstvo osôb by malo byť schopných posúdiť, aká duchovná bytosť žila v tejto konkrétnej osobnosti. Týmto osobám by človek nikdy nemusel povedať: „Ten alebo onen je Mojžiš. Jeden by. potrebovali len pripraviť svoje duše správnym spôsobom. Potom by ich duše, bez toho, aby im bolo povedané: „Ten alebo onen je Mojžiš“, vedeli, že toto bola

konkrétna duchovná bytosť, ktorá mala byť uznaná ako určitá osoba.

Toto je to, čo musíme uznať: že cesta do vyšších svetov je spojená s posilňovaním vnútorných síl duše; nič sa nedá dať zvonku, ale všetko sa dá dosiahnuť len posilňovaním vnútorného života; lebo len tak sa dá Prah dostať do tých svetov, ktorými človek prechádza medzi smrťou a novým narodením. To je to, čo som vám dnes chcel predstaviť ako úvod.

zajtra pôjdeme ďalej tým, že najprv opíšeme, aké sú svety medzi smrťou a novým narodením a do akej miery sa stalo nevyhnutným a dôležitým, aby sa prostredníctvom tajomstiev niečo stalo. byť oznámené človeku počas jeho fyzického života o poznaní týchto vyšších svetov.